Малі міста і райцентри без голів: як це впливає на обстановку в ОТГ?

Автор: Назар Даниленко «Фраза»
Історик
23.05.26 21:14 543
ua Фраза України →

У цій статті поговоримо про малі міста і районні центри України, які напередодні та після повномасштабного вторгнення Російської Федерації залишилися без міських голів. Одразу зазначимо, що мова не про окуповані Росією міста Півдня, і Сходу, або новоутворенні воєнні міські адміністрації на прифронтових територіях. Метою нашого огляду є оцінка політичної ситуації в громадах, які з тих чи інших причин втратили міських голів і не можуть піти на перевибори через дію правового режиму воєнного стану. Він категорично забороняє проведення виборчого процесу.

Почнемо із південного заходу, а саме із Закарпатської області. Так, 5 листопада 2021 року у відставку подав міський голова Сваляви, Мукачівського району Юрій Гріга, який 25 жовтня 2020 року був обраний від партії «Слуга Народу». Причиною цього став конфлікт з депутатським корпусом. Депутати свідомо ігнорували засідання міської ради і пробували відправити його у відставку. Ю. Гріга вирішив піти добровільно і не ескалювати ситуацію. Він був єдиним мером в області, який був обраний від провладної партії. Нині в.о міського голови є секретар Ярослава Сирипинець.

У лютому 2024 року 33 депутати Хустської міської ради достроково відправили у відставку багаторічного очільника Хустської ОТГ Володимира Кащука, який керував містом з 2010 року. Приводом до відставки за ініціативи депутатів усіх фракцій включаючи «Слуг Народу» «Рідне Закарпаття» і забороненої «ОПЗЖ» стала висока зарплата і премії хустського керманича в розмірі від 200-500 відсотків. Вони призвели до недофінансування військовослужбовців територіальної оборони Хуста, які захищають Україну на фронтах російсько-української війни, поглиблення проблем комунальної інфраструктури, а також очікуване ігнорування думки містян щодо земельних питань. На останніх місцевих виборах В. Кащук переміг колишнього голову ОДА в 2014-2015 роках Василя Губаля, який представляє «СН». Після поразки він став секретарем міської ради, нині є виконуючим обов'язків міського голови.

На сьогодні ситуація в громадах спокійна і контрольована. Громади перебувають у найвідсталішому від фронту регіоні України, і є серед тих західноукраїнських областей, які визнані рядом країн Європи тиловими. Західний регіон вважається відносно безпечним через не такі часті повітряні атаки Російської Федерації на об'єкти критичної, транспортної і військової інфраструктури.

У березні 2026 року місто Славсько Стрийського району Львівської області залишилося без міського голови. 20 депутатів самовисунувця Володимира Бегу відправили у відставку. Причиною цього став конфлікт інтересів з групою впливу, а саме компанією «Галнафтогаз», яка є складовою мережі АЗС компанії «ОККО». Та будує гірськолижний курорт GORO в регіоні. Ймовірним ініціатором відставки став секретар міської ради Олег Даниляк від «Слуги Народу». Нині він виконує обов'язки міського голови Славська. Відставку В. Беги не підтримали містяни і зібрали підписи до Славської ТВК, яка мала відкликати депутатів, які голосували за достроке припинення повноважень В. Беги. Однак міська ТВК проігнорувала звернення ініціативної групи містян, які намагалися відкликати дві третини депутатського корпусу. В. Бега намагався поновитися на посаді голови, але Восьмий апеляційний адміністративний суд Львова відхилив його апеляцію.

В Одеській області 10 березня 2022 року у відставку подав багаторічний мер міста Подільськ (до 2016 року Котовськ) колишній «регіонал» Анатолій Іванов, який очолював місто з 1998 року. Свою відставку він аргументував віком і станом здоров'я. Нині його обов'язки виконує секретар Олег Албанський від «Слуги Народу». «СН» здобула першість до міської ради, обійшовши «ОПЗЖ» і «ЄС». Сам Анатолій Іванов йшов самовисунувцем за імовірної підтримки партії «Сила і Честь». Однією з можливих причин відставки Анатолія Іванова стала відставка голови фракції «ОПЗЖ» Таїсії Скрипник з посади секретаря міської ради в січні 2022 року. Тоді її замінив О. Албанський, який був найближчим опонентом А. Іванова на мерських перегонах 25 жовтня 2020 року. Поки політична ситуація в громаді залишається спокійною.